
Marko JERKOVIĆ, Đakovo

KATEHETSKI PRILOZI U GLASNIKU/VJESNIKU ĐAKOVAČKE I SRIJEMSKJE BISKUPIJE (1873.-1997.)

Polazeći od društveno-političkih promjena koje su ostavile duboke tragove u životu Crkve, te posebno utjecale na poimanje i pristup katehezi i školskom vjeronauku, objavljuvanje i analizu katehetskih članaka i priloga u *Glasniku biskupija bosanske i srijemske/Vjesniku Đakovačke i Srijemske biskupije* (GBBS/VĐSB) možemo podijeliti na četiri razdoblja.

I. PRVO RAZDOBLJE (1873.-1918.)

Prvo razdoblje započinje 1873. s prvim brojem *Glasnika* i završava 1918. godine raspadom Austro-Ugarske Monarhije, u čijem su se sastavu dotada nalazile Hrvatska i Đakovačka i Srijemska biskupija. Susrećemo različite članke i obavijesti o katehezi i školskom vjeronauku.

1. Kateheza, katehetika i različiti pristupi odgoju u vjeri

Krajem prošlog i početkom ovog stoljeća dolazi u cijeloj, pa i našoj Crkvi, do snažnog razvoja katehetsko-pedagoškog pokreta o čemu svjedoče i različiti članci *Glasnika* u kojima su vrlo interesantno obrađena sljedeća pitanja: kateheza, katehetika,¹ školski vjeronauk,² odgoj mladeži, pedagoški pristup,³ psihološka metoda u školskom vjeronauku,⁴ katehetski pokret, slobodna škola,⁵ biskupske poslanice o odgoju.⁶ Autori najznačajnijih članaka su Stjepan Serkulj, Ivan Cvrković, Ferdo Gerstner, Vilko Anderlič, biskupi Josip Juraj

¹ Usp.: *Katehetika*, u GBBS 31(1903) str. 78-80, 84-87; SRIJEMSKI KAPELAN, *Katehetsko iverje*, u GBBS 34(1906) str. 190-194; I. CVRKOVIĆ, *Iz katehetskog svijeta* 39(1911) str. 123-124; V. ANDERLIĆ, *Načelno pitanje kateheze* 43(1915) str. 2-7; KAPELAN, *Kateheza o drugom članku vjere*, u GBBS 37(1909) str. 164-166; F. GERSTNER, *Kateheze*, u GBBS 38(1910) str. 28-31, 39-40, 45-47, 60-63, 175-176.

² Usp.: S. SERKULJ, *Vjerezakonska obuka*, u GBBS 2(1874) str. 72-74, 79-81; V.K., *Crkva i uzgoj mladeži u pučkoj učionici. Katoličke misli povodom nove školske godine*, u GBBS 2(1874) str. 167-170, 175-178; T.B. *Vjerezakonske mrtve*, u GBBS 4(1876) str. 2-6, 10-12, 21-23, 26-29, 35-36; St.M., *Dvie tri rieči vjeroučiteljem*, u GBBS 12(1884) str. 14-15, 76, 91-93.

³ Usp. *Pedagoške crtice (Po Ohleru)*, u GBBS 12(1884) str. 117-119, 125-128, 131-133.

⁴ Usp. F.G., *Psihološka metoda*, u GBBS 37(1909) str. 5-7.

⁵ Usp. I. CVRKOVIĆ, *Slobodna škola i mi*, u GBBS 36(1908) str. 188-190.

⁶ Usp. Ivan, KRAPAC, *Korizmena poslanica o odgoju*, u GBBS 43(1915) str. 9-20.

Strossmayer i Ivan Krapac. Neki su članci vrlo stručni, drugi su katehetski kazusi obrađeni na koronama, a treći slobodna razmišljanja nad katehetskom praksom.

2. Vjeronaučni planovi i programi, udžbenici i katekizmi

Obrade različitih pitanja vjeronaučnih planova i programa (osnova) i vjeronaučnih udžbenika,⁷ u osnovnim, različitim srednjim školama i gimnazijama, te pitanja katekizama za župnu katehezu,⁸ prisutne su u *Glasniku* od njegovih početaka. O navedenim temama objavljuvani su teoretski članci, rasprave o postojećim vjeronaučnim osnovama, udžbenicima i katekizmima, biskupijske službene upute i sugestije za što kvalitetnije izvođenje vjeronauka u školama.⁹ Značajni autori su Stjepan Serkulj, Cvjetko Gruber, Grgur Galović i Ferdo Gerstner.

3. Kateheze i okružnice o sakramentima pomirenja, euharistije i potvrde

U ovom razdoblju u *Glasniku* nalazimo katehetske članke¹⁰ i praktične kateheze za prvopričesnike i potvrđenike,¹¹ okružnice o uskrsoj ispovijedi i

⁷ Usp.: St. S., *Vjerzakovske učevne knjige*, u GBBS 1(1873) str. 92-93, 99-101; B-ć, *Vjero-naučne knjige naših srednjih učiona*, u GBBS 10(1882) str. 100-103, 110-112; St. M...Č, *Biblične slike za vjerzakovsku obuku u pučkoj školi*, u GBBS 11(1883) str. 54-56, 63-64, 69-70, 77-78, 88-90, 92-94, 140-141; Cvjetko GRUBER, *Pitanje o katekizmu*, u GBBS 11(1883) str. 182, 189-190, 196-199, 203-208; ISTI, *Rječoslovno tumačenje katekizma*, u GBBS 15(1887) str. 115-116, 121-122; St. M., *Nješto o memoriranju katekizma*, u GBBS 13(1885) str. 203-204 i 14(1886) str. 95-96, 104, 109-110; M.Dj., *Katekizam i Biblija u didaktici*, u GBBS 21(1893) str. 6; Grgur GALOVIĆ, *Kako ćemo obraditi katekizam prema novoj naučnoj osnovi*, u GBBS 35(1907) str. 206-208, 215-217; Ferdo GERSTNER, *Psihološka metoda*, u GBBS 37(1909) str. 5-7; ISTI, *Prva pričest i naši katekizmi*, u GBBS 42(1914) str. 62-63; ISTI, *Deharbov katekizam*, u GBBS 46(1918) str. 44-47; Andrija ŽIVKOVIĆ, *Monistički katekizam*, u GBBS 43(1915) str. 49-52; ISTI, *Kako ćemo obraditi katekizam prema naučnoj osnovi*, u GBBS 45(1917)125-126.

⁸ Isto tako u *Glasniku* se raspravlja o *Kratkom kršćanskom nauku u Novom vijencu* putem okružnica Biskupskog ordinarijata objavljenih u GBBS: 2(1874) str. 157; 9(1881) str. 94; 19(1891) str. 91; 38(1910) str. 25. O *Novom vijencu* odnosno župsko-obiteljskoj katehezi raspravlja se u različitim člancima i obavijestima objavljuvanim u GBBS kroz cijelo razdoblje: 10(1882) str. 226; 11(1883) str. 114; 121-122; 37(1909) str. 112, 143-144.

⁹ GBBS redovito objavljuje i druge okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo koje se tiču vjeronaučnog plana i programa (vjeronaučnih osnova): 13(1885) str. 223-224; 21(1893) str. 65-68, 75; 33(1905) str. 133-138; 40(1912) str. 30.

¹⁰ Usp.: F. GERSTNER, *Katehitički govori o sv. pričesti*, u GBBS 43(1915) str. 109-112, 116-120, 124-128, 132-133; I. BERTI, *O ispovijedi djece*, u GBBS 46(1917) str. 157-159, 171-173, 182-183, 188-190; ISTI, *Kako ćemo kod djece pobuditi pokajanje radi grijeha*, u GBBS 46(1918) str. 47-50, 53-55.

¹¹ Usp.: *Kako imaš postupati s djecom na sv. ispovijedi*, u GBBS 4(1876) str. 127; St.M., *Priprava za prvu sv. ispovjed i pričest*, u GBBS 11(1883) str. 71-72, 78-81, 84-87; J. KRBAVAC, *Poduka za prvu sv. ispovjed i pričest*, u GBBS 18(1890) str. 152-153, 160-161, 167-169, 185-186, 194-196; G. GALOVIĆ, *Prva i česta sv. Pričest*, u GBBS 39(1911) str. 144-146, 152; KAPELAN, *Kateheza o drugom članku vjere*, u GBBS 37(1909) str. 164-166; Ferdo GERSTNER, *Kateheze - Treći i četvrti članak vjere*, u

pričesti,¹² okružnice o vremenu i načinu slavljenja prve ispovijedi i pričesti,¹³ preporuke svagdanje pričesti, te članke o povijesti ovih sakramenata.¹⁴ Autori navedenih napisa su J. Krbavac, Grgur Galović, Marijan Galović, Antun Akšamović, Ferdo Gerstner, Ivan Berti, Cvjetko Gruber.

4. Pastoral školske mladeži

O pastoralu školske mladeži govori se u različitim već navedenim katehetskim člancima. Osim toga interesantne su okružnice Biskupskog ordinarijata kojima biskupija i državna vlast putem vanjskih odredaba nastoje urediti liturgijski život mladeži u školi i župi.¹⁵ Bilo bi interesantno proučiti praksu i uspjeh pastoralu toga vremena.

5. Državni i crkveni zakoni i odredbe glede vjeronauka u školi

Glasnik putem okružnica redovito objavljuje sve državne i crkvene zakone i odredbe koje se tiču izvođenja, nadzora i organizacije vjeronauka u školama,¹⁶ a donosi i stručne članke o istim pitanjima.¹⁷ Osim toga traže se redovita pismena izvješća o stanju školstva u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji.¹⁸

6. Praćenje rada nacionalnih i hrvatsko-slovenskih katehetskih sastanaka i kongresa

Glasnik najavljuje održavanje različitih katehetskih sastanaka u Hrvatskoj i izvještava o njihovom radu (Zagreb, 1892. i 1893., Osijek, 1894., Sarajevo, 1897., Đakovo, 1898., Zagreb, 1906.).¹⁹ Najavljuje održavanje

GBBS 38(1910) str. 28-31, 39-40, 45-47, 60-64, 175-176; ISTI, *Kateheze o sv. Povrđi*, u GBBS 42(1914) str. 70-75.

¹² Usp.: *Priprava za uskršnu sv. ispovjed i sv. pričest*, u GBBS 2(1874) str. 24, 30-32; *Odluka sv. "Zbora Sabora" o svagdanjem primanju sv. Pričesti*, u GBBS 40(1912) str. 26-28; M. GALOVIĆ, *Trodnevica za promicanje svagdanje sv. Pričesti*, u GBBS 40(1912) str. 166-167.

¹³ Usp.: *Kako imaš postupati s djecom na sv. ispovjedi*, u GBBS 4(1876) str. 127; *Prva sv. Pričest u našoj biskupiji*, u GBBS 40(1912) str. 29. *Kateheze o sv. Povrđi*, u GBBS 42(1914) str. 70-75.

¹⁴ Usp. A. AKŠAMOVIĆ, *Povjest svete pričesti*, u GBBS 43(1915) str. 65-66, 75-76, 85-86, 95-96, 98-99.,

¹⁵ Usp. okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo objavljene u GBBS: 1(1873) str. 153; 3 (1875) str. 99; 20(1882) str. 155; br. 43(1915) str. 148-149, 153, 178; VJEROUČITELJ, *Ples i školska mladež*, u GBBS 25(1879) str. 1-4, 10-13.

¹⁶ Usp. okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo objavljene u GBBS: 2(1874) str. 46; 3 (1875) str. 183-190; 3(1875) str. 190-191; 4(1876) str. 25; 6(1878) str. 191-192; 15(1887) str. 239-240; 26(1898) str. 75; 28(1900) str. 2.

¹⁷ Usp.: Stjepan SERKULJ, *Nadzor vjeruzakonske obuke na krajiških pučkih učionah*, u GBBS 3(1875) str. 153-155; M. PAVIĆ, *Ustanove školskog zakona glede Crkve*, u GBBS 19(1891) str. 1-4, 70-72, 78-79, 87-89; *Nadzor vjeronauka u školama*, u GBBS 24(1896) str. 172-173, 179-181.

¹⁸ Usp. *Stanje školstva u biskupiji đakovačkoj godine 1890.*, u GBBS 20(1892) str. 135-137, 150-152, 159-160.

¹⁹ Usp.: *Katehetski sastanak u Zagrebu*, u GBBS 20(1892) str. 121-122, 167-169, 184-187, 195-196, 203-204, 210-213, 227-228; *Drugi katehetski sastanak u Zagrebu*, u GBBS 21(1893) str. 127-128; 143-144;

konstitutivne skupštine i osnivanje *Hrvatskog katoličkog katehetskog društva* (1907.),²⁰ a piše i o hrvatsko-slovenskim pedagoško-katehetskim tečajevima (Zagreb, 1907., Ljubljana, 1909., Đakovo, 1910., Zagreb, 1911.).²¹

7. Hrvatska katolička društva za mladež i katolička prosvjetna društva

Objavljivanjem članaka i okružnica čitatelji *Glasnika* se mogu upoznati s djelovanjem određenih katoličkih društava za mladež²² i katoličkih prosvjetnih društava.²³

II. DRUGO RAZDOBLJE (1919.-1945.)

Koji su katehetski članci objavljivani u *Glasnika* za vrijeme njegovog izlaženja u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca odnosno prvoj Jugoslaviji i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (1919.-1945.)? Đakovačku i srijemsku biskupiju u novim društveno-političkim okolnostima vodio je biskup Antun Akšamović (1920.-1951.).

1. Kateheza, katehetika, biskupske poslanice i razna pitanja kršćanskog odgoja u vjeri

U povezanosti s događanjima onoga vremena u *Glasniku* su objavljene biskupske poslanice o kršćanskom odgoju,²⁴ *Enciklika Sv. Oca pape Pija XI. o kršćanskom odgoju mladeži*²⁵ i članci koji obrađuju: vjersko-ćudoredni odgoj u

M.Dj., *Treći obći sastanak kateheta u Osijeku*, u GBBS 22(1894) str. 111-112, 139-140, 152, 154-156; K. PAVLIČIĆ, *V. Katehetski sastanak - Sarajevo - program*, u GBBS 25(1897) str. 147-149; *Šesti katehetski sastanak u Đakovu*, u GBBS 26(1898) str. 137-138, 151-153; *Zagreb - VII katehetski sastanak*, u GBBS 34(1906) str. 108.

²⁰ Usp. *Zagreb - Hrvatsko kat. katehetsko društvo*, u GBBS 34(1906) str. 187.

²¹ Usp.: Grgur GALOVIĆ, *Prvi Hrvatsko-slovenski pedagoško-katehetskiji tečaj u Zagrebu*, u GBBS 35(1907) str. 88-89, 118-120, 132-136, 143-144; *Treći hrvatsko-slovenski katehetski tečaj*, u GBBS 37(1909) str. 72; UČESNIK, *IV. hrvatsko-slovenski katehetsko-pedagoški tečaj u Đakovu*, u GBBS 38(1910) str. 73-75, 88, 106-110; *Peti hrv.-slov. pedagog.-kateh. tečaj u Zagrebu*, u GBBS 39(1911) str. 92, 130-131, 137-138.

²² Usp.: Okružnica Biskupskog ordinarijata Đakovo, u GBBS 6(1878) str. 127; Grgur GALOVIĆ, *Katolička naobrazna društva za mladiće*, u GBBS 35(1907) str. 150-152, 198-199; G. GALOVIĆ, *Važnost ženskih Marijinih kongregacija*, u GBBS 37(1909) str. 180-183; SRIJEMSKI KAPELAN, *Naša katolička mladež i svećenstvo*, u GBBS 41(1913) str. 193-194; S. FLODIN, *Prvi sastanak ženskih Marijinih kongregacija naše biskupije*, u GBBS 46(1918) str. 127-128.

²³ Usp.: Dominko ŠARČEVIĆ, *O katoličkim prosvjetnim društvima na selu*, u GBBS 39(1911) str. 99-100, 107-108; S. FLODIN, *Hrvatsko-katoličko akademsko prosvjetno društvo "Strossmayer"*, u GBBS 46(1918) str. 126-127.

²⁴ Usp.: Antun AKŠAMOVIĆ, *Poslanica o vjerskom odgoju u obitelji i školi*, u GBBS 50(1922) str. 19-25; *Korizmena poslanica katoličkog episkopata Kraljevine Jugoslavije o kršćanskom odgoju mladeži*, u GBBS 58(1930) str. 25-29.

²⁵ Usp. *Enciklika Sv. Oca pape Pija XI. o kršćanskom uzgoju mladeži*, u GBBS 58(1930) str. 21-23, 31-34.

školi i izvan škole, teološke vrednote i vjerski odgoj, školsko prosvjetni rad naših svećenika, metoda propovijedanja djeci, sv. Augustin kateheta, svećenik učitelj molitve u školi, duhovna pastva srednjoškolske omladine, vjeronauk s momcima u korizmi, briga za djecu preko praznika, katehetsko djelo Andrije Šumanovca.²⁶ Autori navedenih članaka su katehete i župnici Ferdo Gerstner, A. Metzger, I. Bogović, Emerik Gašić, Marijan Jelenčić, Josip Ivić, Adam Ivičić, Martin Baumšabl, Teodor Klein, Fran Martinčević i Marijan Galović.

2. Vjeronaučni planovi i programi, udžbenici i katekizmi

Biskup Antun Akšamović je u *Glasniku* dao (29.4.1921.) na uvid i javnu raspravu, a kasnije i službeno propisao za vjeronauk u svojoj biskupiji, *Naučnu osnovu za vjeronauk u župi* i *Naučnu osnovu za vjeronauk u filijali*, koje je prema psihološkoj metodi izradio župnik Ferdo Gerstner.²⁷ Na temelju ove osnove autor je izradio *Historijski katekizam* objavljen u *Glasniku* 1928. godine.²⁸ Dvadesetih i tridesetih godina nalazimo cijeli niz članaka, od polemičkih do vrlo ozbiljnih u kojima autori Grgur Galović, Vilko Anderlić, Josip Bertić, F. Lasman i Marijan Jelenčić iznose svoja mišljenja o ponuđenoj vjeronaučnoj osnovi i psihološkoj metodi.²⁹ Ujedno su predstavljeni novi strani katekizmi,

²⁶ Usp.: A. METZGER, *Vjersko-čudoredni uzgoj u školi i izvan škole*, u GBBS 55(1927) str. 99-103; I. BOGOVIĆ, *Nauka o vrednotama i vjerski uzgoj*, u GBBS 36(1938) str. 126-129, 142-149; E. GAŠIĆ, *Školsko-prosvjetni rad našeg svećenstva*, u GBBS 68(1940) str. 185-188; M. JELEŃIĆ, *Kako valja djeci pripovijedati*, u GBBS 58(1930) str. 70-73; F. GERSTNER, *Sveti Augustin - kateheta*, u GBBS 58(1930) str. 175-176, 184-187, 193-195; J. IVIĆ, *Svećenik kao učitelj molitve u školi*, u GBBS 64(1936) str. 42-44, 49-51; Adam IVIČIĆ, *Duhovna pastva srednjoškolske omladine*, u GBBS 67(1939) str. 167-168, 174-175; M. BAUMŠABL, *Nauk sa momcima u korizmi*, u GBBS 59(1931) str. 75-76; Teodor KLEIN, *Briga za školsku djecu preko praznika*, u GBBS 59(1931) str. 95; M. GALOVIĆ, *Uspomeni + Dr. A. Šumanovac*, u GBBS 57(1929) str. 30-31, 47; F. MARTINČEVIĆ, *Naši prešasnici*, u GBBS 57(1929) str. 113-115, 126-128, 134-136, 139-142, 150-151. Kateheta Srijemski kapelan - Grgur GALOVIĆ umro je 1923. godine, usp. GBBS 51(1923) 47-49; a Ferdo GERSTNER 1939. godine, usp. GBBS 67(1939) str. 91.

²⁷ Usp.: A. AKŠAMOVIĆ - F. GERSTNER, *Naučna osnova za vjeronauk u župi - Naučna osnova za vjeronauk u filijalu*, okružnica br. 830/1921. od 21. travnja 1921. (posebno tiskana); ISTI, *Naučna osnova za jednorazrednu školu u filijalu*, okružnica br. 1199/1926. od 10. srpnja 1926., u GBBS 54(1926) str. 124-125.

²⁸ Usp. F. GERSTNER, *Historijski katekizam*, u GBBS 56(1928) str. 3-6, 15-16, 136-139, 145-147, 165-167.

²⁹ Usp.: G. GALOVIĆ, *Borba oko katekizma*, u GBBS 49(1921) str. 98-100; V. ANDERLIĆ, *Nacrtno osnove za vjeronaučnu obuku*, u GBBS 49(1921) str. 119-120; G. GALOVIĆ, *Mnijenje o naučnoj osnovi*, u GBBS 49(1921) str. 151-152; J. BERTIĆ, *Obuka u vjeronauku*, u GBBS 50(1922) str. 55-56; G. GALOVIĆ, *Čemu nova zbrka*, u GBBS 50(1922) str. 177-178; F. LASMAN, *Čemu nova zbrka*, u GBBS 50(1922) str. 182-184; J. BERTIĆ, *"Nauk katoličke vjere" vlč. F. Gerstnera*, u GBBS 54(1926) str. 129-133; M. JELEŃIĆ, *Gerstnerov vjeronaučni plan*, u GBBS 55(1927) str. 133-134, 141-144; ISTI, *Katehetska anketa u Zagrebu*, u GBBS 55(1927) str. 11-13; ISTI, *Jedna zaboravljena rezolucija*, u GBBS 56(1928) str. 73-74; ISTI, *Pismo prijatelju k kateheti*, u GBBS 56(1928) str. 176-177, 181-183, 191-193; V. ANDERLIĆ, *Reminiscencije o historijskom katekizmu u našoj biskupiji*, u GBBS 67(1939) str. 181-182.

nove vjeronaučne osnove i vjeronaučni udžbenici za osnovne i srednje škole,³⁰ te okružnice o vjeronauku na rusinskom, njemačkom, mađarskom i drugim manjinskim jezicima.³¹ Za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske objavljeni su novi vjeronaučni planovi i programi.³²

3. Katehetski članci i kateheze o pričesti i potvrdi

Nalazimo nekoliko članaka-referata o prvoj pričesti, upućivanje na službene crkvene dekrete o njoj i nekoliko praktičnih kateheza za prvopričesnike koje su pisali Ferdo Gerstner, Marijan Galović i Marijan Jelenčić.³³ O sakramentu potvrde nema posebnih članaka, ni kateheza. Postoji samo nekoliko okružnica o održavanju ili odgađanju njegovog slavlja zbog ratnih događanja.

4. Crkveni i državni zakoni i odredbe o školskom vjeronauku

Biskupijski katehetski ured redovito u ovom razdoblju objavljuje sve crkvene i državne zakone i odredbe kojima se uređuje izvođenje vjeronauka u osnovnim i srednjim školama.³⁴ Interesantan je *Pravilnik o vjerskoj nastavi u školama* (1930.) koji je posebno prokomentirao J.A. Ruspini.³⁵ Zatim se tu

³⁰ Usp.: Okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo u GBBS: 61(1933) str. 95-96; 62(1934) str. 165; 63(1935) str. 110; J. GUNČEVIĆ, *Novi katolički katekizam*, u GBBS 58(1930) str. 173-175; *Nauk vjere u stručnim područnim (šegrtskim) školama*, u GBBS 63(1935) str. 60; *Vjeronauk u stručnim produžnim (šegrtskim) školama - nastavni program*, u GBBS 66(1938) str. 3-4, 30-31; *Katekizam - škol. udžbenik*, u GBBS 66(1938) str. 136.

³¹ Usp. Fran MARTINČEVIĆ, *Novi vjeronaučni udžbenik za pučke škole*, u GBBS 53(1925) str. 53-54; Okružnica u GBBS 71(1943) str. 49-50.

³² Usp.: *Vjeronaučni nastavni plan za I. i V. razred srednjih škola*, u GBBS 69(1941) str. 159-160; Josip MIRKOVIĆ, *Nova nastavna osnova za rimokatolički vjeronauk u srednjim školama*, u GBBS 69(1941) str. 82-83; PREDSEDNIŠTVO BISKUPSKIH KONFERENCIJA U ZAGREBU, *Školske ogdine 1942/43. uvodi se nova vjer. osnova u II. razred gimnazija, građanskih i učiteljskih škola, te u VI. razred gimnazija*, u GBBS 70(1942) str. 130.

³³ Usp.: F. GERSTNER - PLIVERIĆ, *O prvoj svetoj pričesti*, u GBBS 47(1919) str. 121-123; M. GALOVIĆ, *Česta sv. Pričest*, u GBBS 49(1921) str. 4-6, 31-32, 50-52; F. GERSTNER, *Presveti oltarski sakrament*, GBBS 50(1922) str. 184-186, 190-195; M. JELENČIĆ, *Kako da širimo čestu sv. Pričest među mladeži*, u GBBS 56(1928) str. 99-100, 105-108, 113-115; *Casus III za 1935. - Metodička obrada štiva "Priča o bogatašu i prosjaku Lazaru"*, u GBBS 64(1936) str. 85-87.

³⁴ Usp. okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo u GBBS: *Potreba vjerske nastave*, 51(1923) str. 166-167; *Dužnost roditelja i staratelja rkt. vjere kod upisivanja djece u državne osnovne škole*, 58(1930) str. 98; *Izvještaj o rezultatu predavanja vjeronauka na temelju izjava roditelja i staratelja*, 58(1930) str. 103; *Vjeronauk u VII i VIII razredu srednjih škola*, 59(1931) str. 36.

U GBBS su objavljivane i državne odredbe o vjeronauku: *Broj vjeronaučnih sati na osnovnim školama*, 61(1933) str. 168; *U I i II razredu osnovnih škola ima po dva sata vjeronaučne obuke u tjednu*, 63(1935) str. 148; *Upustvo o podnašanju molbi za postavljanje pripravnih vjeroučitelja*, 64(1936) str. 148; *Katehizacija u narodnim školama*, 67(1939) str. 15; *Djelokrug odsjeka za katoličku vjeroispovijest ministarstva pravosuđa i bogoštovlja*, 71(1943) str. 47-48.

³⁵ Usp.: J.A. RUPINI, *Pravilnici o vjerskoj nastavi u školama*, u GBBS 58(1930) str. 13-15; *Pravilnici o izvršenju odredaba o vjerskoj nastavi po zakonu o srednjim školama i zakonu o učiteljskim školama, te o*

nalaze odredbe o cenzuri vjeronaučnih knjiga,³⁶ načinu inspekcije vjeronauka,³⁷ stručnoj spremi, državnim ispitima,³⁸ imenovanjima i trajnoj formaciji vjeroučitelja,³⁹ te o isplati njihovih honorara i putnih troškova.⁴⁰ Biskup Antun Akšamović potiče na izradu *Pravila Bratovštine kršćanskog nauka* i odobrava ih 1933. godine.⁴¹

5. Katehetski kongresi i sastanci

I u ovom razdoblju *Glasnik* najavljuje katehetske kongrese i izvještava o njihovom radu, (Zagreb, 1922. i Đakovo, 1938.), kao i katehetske sastanke (Vinkovci, 1923. i Đakovo, 1936.), ali izgleda ne sve.⁴²

6. Katolička društva, Katolička akcija i pastoral mladih

Posebno puno prostora zauzimaju članci, upute i izvještaji o katoličkim omladinskim i prosvjetnim društvima,⁴³ đačkim sastancima, katoličkim društvima na selu,⁴⁴ Marijinim kongregacijama,⁴⁵ te o orlovskim i križarskim

izvršenju odredaba o bjerskoj nastavi i privatnim školama od 5. decembra 1929. godine, u GBBS 58(1930) str. 11-13; *Zakonski prijedlog o vjerskoj nastavi*, u GBBS 61(1933) str. 106-107.

³⁶ Usp.; *Interdijecesanski odbori za cenzuru vjeronaučnih školskih knjiga*, u GBBS 55(1927) str. 177-179; PREDSEDNIŠTVO BISKUPSKIH KONFERENCIJA U ZAGREBU, *Upozorenje vjeroučiteljima srednjih, učiteljskih i obćih nižih srednjih škola*, u GBBS 71(1943) str. 122.

³⁷ Usp. okružnice Biskupskog ordinarijata Đakovo u GBBS: *Certifikati nastavnica privatnih škola*, 55(1927) str. 49-50; *Inspekcija vjeronaučne nastave*, 55(1927) str. 50; *Podnašanje školskih tjednika do konca srpnja*, 56(1928) str. 117; *Novi školski izvještaj za osnovne škole*, 67(1939) str. 148; *Vjerski život u đakovačkoj biskupiji*, u 59(1931) str. 108-110; *Srednje, učiteljske i građanske škole - inspekcije vjeronauka*, u 65(1937) str. 165-166; *Inspekcija vjeronauka u srednjim školama*, 71(1943) str. 72.

³⁸ Usp.: Ivan ROGIĆ, *Državni stručni ispit za vjeroučitelje nar. škola*, u GBBS 63(1935) str. 39-41; *Katehetima pučkih škola priznata sveučilišna sprema*, u GBBS 70(1942) str. 48.

³⁹ Usp.: *Imenovanje kateheta*, u GBBS 69(1941) str. 186; *Promjene među vjeroučiteljima*, u GBBS 70(1942) str. 24; *Imenovanje vjeroučitelja 1943. godine*, u GBBS 71(1943) str. 16, 31, 80, 128, 136, 144; *Opetovni ispiti iz pastorala*, u GBBS 50(1922) str. 29; *Opetovni ispiti iz pastorala*, u GBBS 70(1942) str. 99.

⁴⁰ O isplati vjeroučiteljskih honorara i putnih troškova vidi obavijesti u GBBS: 69(1941) str. 42, 146-147; 70(1942) str. 47, 104; 71(1943) str. 32.

⁴¹ Usp. *Pravila Bratovštine Kršćanskog Nauka*, u GBBS 61(1933) str. 66-69.

⁴² Usp.: *Anketa za vjeronauk*, u GBBS 50(1922) str. 43; *Sastanak kateheta u Vinkovcima*, u GBBS 51(1923) str. 170; *Skupština svih vjeroučitelja đakovačke biskupije u Đakovu*, u GBBS 64(1936) str. 42; *Katehetski kongres u Đakovu*, u GBBS 66(1938) str. 82; A. ŽIVKOVIĆ, *Katehetski kongres u Đakovu*, u GBBS 66(1938) str. 85-86.

⁴³ Usp.: *Tečaj za "omladinska i prosvjetna društva"*, u GBBS 47(1919) str. 167-168; M. JELENČIĆ, *Đakovački đaćki sastanak*, u GBBS 49(1921) str. 138-140; *Priručnik vodama kat. društava*, u GBBS 50(1922) str. 25; *Preporuka - organizacija za katoličku mladež*, u GBBS 58(1930), str. 69-70; *Đaćka vjerska udruženja*, u GBBS 60(1932) str. 105; *Pravila o vršenju vjerskih dužnosti učenika srednjih i stručnih škola*, u GBBS 60(1932) str. 171-172; *Proslava Sv. godine sa školskom mladeži*, u GBBS 61(1933) str. 19, 146; *Školska misa u slučaju izleta*, u GBBS 70(1942) str. 103-104.

⁴⁴ Usp. E. GAŠIĆ, *Problem vođenja katoličkih društava na selu*, u GBBS 68(1940) str. 49-51; Josip GUNČEVIĆ, *Pastva đaćkih vlakaša*, u GBBS 69(1941) str. 162-163.

organizacijama.⁴⁶ Katolička akcija je osnovana 1925. godine u Đakovačkoj i srijemskoj biskupiji.⁴⁷ U *Glasniku* se nalazi cijeli niz stručnih članaka i izvještaja s različitih susreta, koji nas mogu uvesti u njenu bit i analizu djelovanja. Osim biskupa Antuna Akšamovića, svećenika Đakovačke i drugih biskupija stručni doprinos razvoju Katoličke akcije pružili su i vjernici laici i laikinje. Autori značajnijih članaka su Matija Belić, Matija Petlić, Ivan Sečkar, Andrija Spiletak, Antun Mitrović, Zvonimir Marković, M. Kuhner, E. Marošević r. Pakaci, S. Uroić, Miho Pušić, Đuka Marić i Vilko Anderlić.⁴⁸

III. TREĆE RAZDOBLJE (1945.-1989.)

Treće razdoblje izlaženja *Glasnika/Vjesnika* (GBBS/VĐSB) obilježeno je komunističkom vlašću u Hrvatskoj odnosno Jugoslaviji. Započinje sredinom 1945. i završava početkom 1990. godine s pojavom demokratskih promjena koje su dovele do osamostaljenja Republike Hrvatske. U cijeloj svojoj povijesti *Glasnik* nije izlazio samo od sredine 1945. do početka 1948. godine, kada je državna vlast opet odobrila njegovo izlaženje pod novim nazivom *Vjesnik biskupije đakovačke* (VĐB).⁴⁹ Za vrijeme zabrane njegova izlaženja biskup Antun Akšamović je putem *Odredbi i obavijesti Biskupskog ordinarijata*

⁴⁵ Usp.; I. BERKA, *Suvremeni laički apostolat u Marijinim kongregacijama*, u GBBS 56(1928) str. 197-200; G. GALOVIĆ, *Poziv svećenicima kongreganistima i upraviteljima Marijinih kongregacija*, u GBBS 47(1919) str. 8.

⁴⁶ Usp.: *Orlovskom okružju biskupije đakovačke i apostolske administrature u Đakovu*, u GBBS 56(1928) str. 61-62; Z. MARKOVIĆ, *Po omladini obnova u Kristu*, u GBBS 56(1928) str. 62-66; *Dan križarske omladine*, u GBBS 56(1934) str. 133; Z. MARKOVIĆ, *Naša križarska omladina*, u GBBS 62(1934) str. 133-134.

⁴⁷ Usp. *Katolička Akcija u đakovačkoj biskupiji i ap. adm.*, GBBS, Đakovo 1926. U ovom svesku nalazi se: *Zapisnik konstitutivne skupštine*, str. 3-11; *Referat dra Matije Belića o Kat. Akciji*, str. 12-20; M. PETLIĆ, *Katolička Akcija u inozemstvu*, str. 21-24; Ivan SEČKAR, *Katolička omladinska akcija*, str. 25-31; *Okružnice presvij. g. biskupa A. Akšamovića*, str. 32-35; *Pravila Hrvatskog Narodnog Saveza u Zagrebu*, str. 37-45.

⁴⁸ Usp.: A. SPILETAK, *"Za Kat. Akciju"*, u GBBS 54(1926) str. 69-70, 77-79; A. MITROVIĆ, *Dobri Pastir i Katolička Akcija*, u GBBS 54(1926) str. 46-47, 52-54, 60-62, 118-119, 151-152; Z. MARKOVIĆ, *Ideologija Katoličke Akcije*, u GBBS 55(1927) str. 51-54, 57-61, 66-70, 75-77, 92-94, 125-128, 134-136, 146-151, 158, 181-183, 193-198, 201-204; M. KUHNER, *Katolički muževi i javni život*, u GBBS 56(1928) str. 130-131, 133-134; ISTI, *Zadaci Katoličke Akcije*, u GBBS 56(1928) str. 174-176; E. MAROŠEVIĆ r. PAKACI, *Djelovanje katoličke žene*, u GBBS 56(1928) str. 134-136; M. PETLIĆ, *Konferencija svećenika za Katoličku Akciju u Berku*, u GBBS 56(1928) str. 23-24; Z. MARKOVIĆ, *Katolička Akcija i politika*, u GBBS 57(1929) str. 6-7, 15-16; S. UROIĆ, *Dušobrižnik i Katolička Akcija*, u GBBS 57(1929) str. 129-131; *Poslanica kleru i vjernicima nadbiskupije zagrebačke o načelima i sastavu Katoličke Akcije*, u GBBS 63(1935) str. 2-5, 9-15; FANTENELLE - PUŠIĆ, *Mali katekizam o Kat. Akciji*, u GBBS 63(1935) str. 60; Miho PUŠIĆ, *Odluke Episkopata o katoličkoj Akciji*, u GBBS 66(1938) str. 137-139; 153-155; Đuka MARIĆ, *Kler i Katolička Akcija*, u GBBS 68(1940) str. 42-45; Vilko ANDERLIĆ, *Katolička Akcija s omladinom u našoj biskupiji*, 70(1942) str. 42-43.

⁴⁹ *Glasnik biskupija bosanske i srijemske* (GBBS) promijenio je 1948. godine svoje ime u *Vjesnik biskupije đakovačke* (VĐB), a u siječnju 1954. u *Vjesnik đakovačke biskupije* (VĐB).

komunicirao sa svećenicima. Zbog društveno-političkih okolnosti u kojima je Crkva živjela *Vjesnik* (VBD/VDB) nije tako bogat katehetskim priložima kao u prethodnim razdobljima. U nekim njegovim godištim (1954., 1955., 1957., 1958., 1959., 1964., 1968., 1969.) uopće nema katehetskih priloga. Vjerojatno je to iz političkih razloga, ali i komuniciranja biskupa Stjepana Bäuerleina sa župama putem ciklostilskih *Obavijesti Biskupskog ordinarijata Đakovo* i putem ciklostilskih katehetskih materijala *Dijecezanskog katehetskog ureda (DI-KAT-UR-a)* iz Đakova.⁵⁰

1. Kateheza, evangelizacija i vjerska kultura

U prvih petnaest godina nalazimo samo jedan katehetski članak o *Najnovijim stremljenjima u vjeronaučnom radu* (1948.).⁵¹ Šezdesetih godina nailazimo na neke članke koji govore o poslanju i zadaćama kateheze, osnovnim elementima kršćanskog odgoja, Bibliji i novim katehetskim vrijednostima, određenim katehetskim problemima o kojima pišu Petar Ribinski, Čedomil Čekada, Josip Antolović i drugi.⁵² Sedamdesetih i osamdesetih godina stručnije su obrađene suvremene teme: psihološki problemi djece i mladih,⁵³ evangelizacija kao zadaća Crkve, vjerska kultura u našoj sredini, kultura i inkulturacija Radosne vijesti,⁵⁴ vjerski odgoj djece u obitelji,⁵⁵ čiji su značajniji autori Pero Aračić, Nikola Dogan, Bono Z. Šagi, Mirko Novak, Bela Teleki, Vladeta Jerotić i drugi.

2. Katolički školski vjeronauk postaje župna kateheza

Sve do potpunog ukidanja školskog vjeronauka (1. veljače 1952.) odnosno do donošenja *Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica* (27. svibnja

⁵⁰ Od kraja drugog svjetskog rata sve do sredine šezdesetih godina članci nisu bili potpisivani tako da je vrlo teško doći do imena i prezimena njihovih autora. U ostalim razdobljima autori su se potpisivali najviše punim imenima i prezimenima ili s inicijalima imena, što se može vidjeti ovdje u notama.

⁵¹ Usp. (Stjepan BAUERLEIN), *Najnovija stremljenja u vjeronaučnom radu*, u VBD 1(1948) str. 16-18.

⁵² Usp. *Poslanje i zadaća katehete u svjetlu poslanica sv. Pavla*, u VDB 14(1961) str. 123-124; Augusto SANDREAU, *Osnovni elementi kršćanskog odgoja djece*, u VDB 14(1961) str. 126-127; Petar RIBINSKI, *Vjeronaučni problemi*, u VDB 18(1965) str. 161-162; Bonaventura DUDA, *Biblija i nove katehetske vrijednosti*, u VDB 19(1966) str. 29-33; 51-54; 70-73; 109-112; Čedomil ČEKADA, *Katehizacija*, u VDB 21(1968) str. 29-31; Josip ANTOLOVIĆ, *Kateheta vjere*, u VDB 25/100(1972) str. 203-204.

⁵³ Usp. Bela TELEKI, *Kako prilaziti sedmo-osmoškolcima*, u VDB 29/194(1976) str. 34-35; Vladeta JEROTIĆ - Pero ARAČIĆ, *Agresivno ponašanje*, u VDSB 39/114(1986) str. 143-144; Josip JAKŠIĆ, *Nacrt Programa i plana za prvi stupanj pouke u vjeri*, u VDSB 41/116(1988) str. 38-39.

⁵⁴ Usp. Mirko NOVAK, *Evangelizacija kao zadatak*, u VDB 35/110(1982) str. 17; Bono Zvonimir ŠAGI - Pero ARAČIĆ, *Vjerska kultura u našoj sredini*, u VDSB 38/113(1985) str. 5-6, 11; Nikola DOGAN, *Kultura i inkulturacija Radosne vijesti*, u VDSB 38/113(1985) str. 126-129.

⁵⁵ Usp. Anđelko LONČAR - Pero ARAČIĆ, *Obitelj i vjera*, u VDSB 38/113(1985) str. 181-182; MIROSLAV - Pero ARAČIĆ, *Obitelj - ognjište i rasadište vjere*, u VDSB 39/114(1986) str. 87-88, 93; Pero ARAČIĆ, *Krštenje djece - neiskorištena pastoralna šansa*, u VDSB 41/116(1988) str. 46-48.

1953.)⁵⁶ biskupi Antun Akšamović i Stjepan Bäuerlein u *Vjesniku* objavljuju okružnice i upute o tome kako postupati u promjenjenim okolnostima i organizirati vjeronauk u krilu župnih zajednica.⁵⁷ Boljem snalaženju u novoj situaciji i organizaciji župne kateheze *Vjesnik* doprinosi objavljujući korizmenu poslanicu biskupa Bäuerleina o odgoju (1952.), korizmenu poslanicu svih biskupa o katoličkom odgoju u obitelji (1961.), članak o blagdanu kršćanskog nauka (1965.), biskupske smjernice za pastoralni plan i druge slične članke (1976.).⁵⁸

3. Lik katehete

U *Vjesniku* nalazimo propovijed pape Ivana Pavla II. o kateheti kao učitelju, vodi i misionaru,⁵⁹ te nekoliko razmišljanja o liku katehete i pastoralnog djelatnika.⁶⁰ Povijest poslijeratne župne kateheze sestara katehistica opisao je Marin Srakić, a pojedine aspekte redovničkog rada u župnom pastoralu predstavili su s. Maneta Mioč i Pero Aračić.⁶¹

4. Kateheza životnih dobi

Obitelj kao prvo mjesto odgoja u vjeri u devet članaka (1976.-1981.) opisao je Bela Teleki,⁶² dok je šira stručna teorija i praksa odgoja u obitelji objavljena u zbornicima obiteljskih simpozija održanih osamdesetih godina u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji.

⁵⁶ Usp. *Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica (27.5.1953.)*, u VĐB 6(1953) str. 93-95.

⁵⁷ Usp. najznačajnije okružnice Biskupskog ordinarijata Đakvo: *Žalbe radi uskrate katehizacije*, u VBD 1(1948) str. 55; *Podnošenje molbi za poučavanje vjeronauka u školama*, u VBD 2(1949) str. 108; *Dekanska konferencija u Đakovu*, 5.VI.1951. - Zaključci, u VBD 4(1951) str. 108-110, 128; *Propovijedanje i poučavanje vjernika u istinama sv. Vjere*, u VBD 4(1951) str. 165-166. *Pored okružnica nalazimo i druge katehetske obavijesti: Nabava katehetskih izdanja*, u VBD 1(1948) str. 8; *Vjeroučiteljska služba u školama*, u VBD 3(1950) str. 126-127; *Predavanje vjeronauka u Crkvi*, u VBD 5(1952) str. 48, 64.

⁵⁸ Usp. Stjepan BAUERLEIN, *Korizmena poslanica o odgoju*, u VDB 5(1952) str. 33-36; BISKUPI JUGOSLAVIJE, *Katolički odgoj djece u obitelji. Korizmeno pismo biskupa svojim vjernicima*, u VDB 14(1961) str. 1-8; (Stjepan BAUERLEIN), *Blagdan kršćanskog nauka*, u VDB 18(1965) str. 123-129; *Pastoralne obveze Svete godine*, u VDB 27/102(1974) str. 27-28, 34-36; TAJNIŠTVO BISKUPSKE KONFERENCIJE, *Smjernice za pastoralni plan*, u VDB 29/104(1976) str. 128-130; Franjo GRUIĆ, *Uz "Smjernice za pastoralni plan"*, VDB 29/104(1976) str. 163-164; Ivan PAVIĆ, *Još uz "Smjernice za pastoralni plan"*, u VDB 29/104(1976) str. 236.

⁵⁹ Usp. IVAN PAVAO II, *Kateheta: učitelj, vođa i misionar*, u VDB 33/108(1980) str. 123-124.

⁶⁰ Franjo GRUIĆ, *Cesar de Bus - lik katehete*, u VDB 28/103(1975) str. 213-214; Bono Z. ŠAGI, *Lik pastoralnog radnika*, u VDSB 40/115(1987) str. 16-18.

⁶¹ Usp. Marin SRAKIĆ, *Redovnice u službi katehizacije*, u VDSB 40/115(1987) str. 27-28, 33; s. Maneta MIOČ, *Redovnica u župskom pastoralu*, u VDSB 40/115(1987) str. 23-26; Pero ARAČIĆ, *Sestre - razgovor o suradnji*, u VDSB 40/115(1987) str. 34-37.

⁶² Usp. devet članaka autora Bele TELEKI o odgoju u obitelji objavljenih u sljedećim brojevima VDB: 29/104(1976) str. 94-96, 114-116, 130-132, 165-167, 192-193; 30/105(1977) str. 33-35; 33/108(1980) str. 53-55, 92-95, 116-117; 34/109(1981) str. 129-130.

Kateheza djece osnovne škole dotaknuta je samo u nekoliko članaka *Vjesnika*⁶³ s određenim sugestijama za pripremu prvopričesnika u svjetlu dekreta *Quam singulari*, za pripremu potvrđenika i rad s ministrantima u župnoj zajednici.⁶⁴ Objavljeni su još neki kratki članci iz katehetske prakse⁶⁵, te preporučeni *Mali koncil*, *Vjeronaučna olimpijada* i *Zlatna harfa*.⁶⁶

Nemamo ni dovoljno literature o **katehezi mladih**. Objavljena je biskupska poslanica o sv. čistoći (1960.), samo neke papine kateheze i govori mladima (Akvila, 1981., Tokio, 1981., San Jose, 1983.), te poslanica biskupa Kosa upućena mladima 1985. godine.⁶⁷ Franjo Gruić, Stanko Wessgerber i Nikola Pavičić dotiču određena pitanja pastorala mladih,⁶⁸ dok Nikola Dogan, Tomislav Ivančić, Janez Girl, Pero Aračić, Tonči Trstenjak, Vinko Potočnik i Alojzije Hoblaaj stručno pišu o različitim pitanjima mladih kao što su: duhovne obnove, proslava godine mladih, pastoral studenata, odnos mladih prema Crkvi, metode njihovog vjerskog oblikovanja i svijet adolescenata.⁶⁹ Ivan

⁶³ Usp.: *Sugestije za naše prvopričesnike*, u VDB 13(1960) str. 52-53; *Praksa dječje pričesti u svjetlu dekreta "Quam singulari"*, u VDB 13(1960) str. 85-86, 123-125, 138-139, 154-156; Petar RIBINSKI, *Euharistija i dijete*, u VDB 18(1965) str. 130-131; Ivan PAVIĆ, *Kakvi nam katekizmi trebaju*, u VDB 30/105(1977) str. 156-166, 10, 183-184; Andrija KOPILOVIĆ, *Sakrament potvrde u životu župne zajednice*, u VDSB 39/114(1986) str. 83-86.

⁶⁴ Usp.: *Pastorizacija naših ministranata*, u VDB 1(1948) str. 43-46, 66-69; *Naši ministranti*, u VDB 15(1962) str. 90-92, 112-114, 132-133, 166-167, 179-180; Nikica MIHALJEVIĆ, *Duhovne vježbe za ministrante*, u VDSB 40/115(1987) str. 96-97.

⁶⁵ Usp.: *Kateheza - veličina njezine zadaće*, u VDB 14(1961) str. 126; *Molitva na vjerskoj pouci*, u VDB 14(1961) str. 125; Ivan ZIRDUM, *Kako ostvariti životniji vjeronauk*, u VDB 27/102(1974) str. 171-173; Franjo GRUIĆ, *Radost u djeci*, u VDB 33/108(1980) str. 137-138; N.N., *Iz vjeronaučne prakse*, u VDB 35/110(1982) str. 55; Josip JAKŠIĆ, *Kateheza: "Procijeni samoga sebe"*, u VDSB 39/114(1986) str. 56-60; 98-99; 147-148; 165-166.

⁶⁶ Usp.: *"Mali koncil" vjerske novine za djecu*, u VDSB 19(1966) str. 59; Ivan ZIRDUM, *Kojim putem usmjeriti vjeronaučnu olimpijadu*, u VDB 27/102(1974) str. 103-104; Franjo GRUIĆ, *Vjeronaučna olimpijada*, u VDB 27(1974) str. 110; s. Hijacinta HOBLAJ, *Zlatna harfa*, u VDSB 41/115(1988) str. 35-36.

⁶⁷ Usp.: BISKUPI JUGOSLAVIJE, *Mladeži o sv. Čistoći*, u VDB 13(1960) str. 1-8; Ćiril KOS, *Pro juventute - Godina mladih*, u VDSB 38/113(1985) str. 1; S.G.S. Ljubav, *Posljednje kateheze pape Ivana Pavla I. održana u srijedu 27. rujna 1978.*, u VDB 31/106(1978) str. 225-226; Sveti Otac mladima, u VDB 34/109(1981) str. 24-25; IVAN PAVAO II, *Osvajajte vrhunce kao planinari*, u VDB 34/109(1981) str. 123; *Ivan Pavao II. mladima. Papin govor u San Jose, Kostarika*, u VDB 36/11(1983) str. 103-104.

⁶⁸ Usp.: Stanko WEISSGERBER, *Svećenik prijatelj mladih*, u VDB 21(1968) str. 151-154; Franjo GRUIĆ, *Mladenački kriminal u porastu*, u VDB 35/110(1982), str. 72; Nikola PAVIČIĆ, *Ispovjednik mladih*, u VDB 36/111(1983) str. 10, 171-172, 175-176.

⁶⁹ Usp.: Tomislav IVANČIĆ, *Blagdan Duhova u godini mladih*, u VDSB 38/113(1985) str. 66-68; Nikola DOGAN, *Duhovne obnove za mlade. Iskustva*, u VDSB 38/113(1985) str. 78-79; Janez GIRL - Pero ARAČIĆ, *Pastorizacija studenata u Sloveniji*, u VDSB 38/113(1985) str. 69-70, 76; Tonči TRSTENJAK, *Mladi i Crkva*, u VDSB 42/117(1989) str. 123-126; Vinko POTOČNIK, *Metode vjerskog oblikovanja mladih*, u VDSB 42/117(1989) str. 127; Alojzije HOBLAJ, *Za bolje razumijevanje adolescenata*, u VDSB 43/117(1989) str. 130, 136-137, 157-159.

Kukula, Andrija Šuljak i Ivan Šešo predstavljaju nekoliko povijesnim primjera crkvene brige za mlade.⁷⁰

U nekoliko članaka i vijesti dotiče se **kateheza odraslih**. Govori se o pouci u vjeri odraslih u našim okolnostima, o odgoju i pastoralu starih osoba, te o neokatekumenskim zajednicama.⁷¹ Opisan je i studijski dan *Inicijacija - zadatak Crkve*, održan u Đakovu 1989. godine.⁷²

5. Redovita i trajna katehetska formacija

Vjesnik u određenoj mjeri vraća pažnju čitatelja na redovitu i trajnu katehetsku formaciju svećenika, redovnica i kateheta/vjeroučitelja izvješćujući o radu *Katehetskog vijeća BKJ*, radu *Katehetskog instituta pri KBF-u* u Zagrebu, početku rada *Instituta za teološku kulturu laika* u Osijeku (1986.),⁷³ te o različitim domaćim *Katehetskima ljetnim školama*⁷⁴ i međunarodnim katehetskima simpozijima i susretima.⁷⁵

⁷⁰ Usp.: Ivan KUKULA, *Uganski mučenici i naša mladež*, u VDB 29/104(1976) str. 165; Andrija ŠULJAK, *Strossmayer mladima*, u VDSB 38/113(1985) str. 76-77; Ivan ŠEŠO, *Romano Guardini i mladi*, u VDSB 38/113(1985) str. 91; Pero ARAČIĆ, *Susret mladih vjernika - Đakovo '87*, u VDSB 40/115(1987) str. 144.

⁷¹ Usp.: Sibe ZANINOVIĆ, *Holandski katekizam*, u VDB 24(1971) str. 94-97; Bela TELEKI, *Odgov i pastoral starih ljudi*, u VDB 32/107(1979) str. 73-75; Bono MAZIĆ, *Govor pape Ivana Pavla II katehista - itinerantima neokatekumenskih zajednica*, u VDB 35/110(1982) str. 128-129; ISTO, u VDB 36/111(1983) str. 91-94; 196-197; Josip JAKŠIĆ, *Mogućnost pouke u vjeri i pristup odraslih u kršćanstvo u našim okolnostima*, u VDSB 39/114(1986) str. 151-154; Željko PAVLIČIĆ - Pero ARAČIĆ, *Odgov odraslih u vjeri*, u VDSB 39/114(1986) str. 156, 161.

⁷² Usp.: *Poziv - Studijski dani u Đakovu 30. i 31.1.1989. Inicijacija - zadatak Crkve*, u VDSB 42/117(1989) str. 9; Augustina DOMINKOVIĆ, *Studijski dan o katekumenatu*, u VDSB 42/117(1989) str. 76; Luka MARIJANOVIĆ, *Katekumenat - uvođenje odraslih u kršćanstvo*, u VDSB 42/117(1989) omotnica.

⁷³ Usp.: Franjo GRUIĆ, *Katehetski institut u Zagrebu - 25 godina*, u VDSB 39/114(1986)11, omotnica; Đuro HRANIĆ, *Osijek: Institut za teološku kulturu laika započeo radom*, u VDSB 39/114(1986)12, omotnica.

⁷⁴ Usp.: *Katehetska ljetna škola*, u VDB 26/101(1973) str. 166; Franjo GRUIĆ, *Katehetska ljetna škola*, u VDB 27/102(1974) str. 158; *Katehetska ljetna škola - Đakovo*, u VDB 33/108(1980) str. 132; Ćiril KOS, *Pozdravni govor*, u VDB 33/108(1980) str. 151-153; Franjo GRUIĆ, *Izveštaj o radu škole*, u VDB 33/108(1980) str. 153-156, 160; *Katehetska ljetna škola u Varaždinu '81*, u VDB 34/109(1981) str. 146; P.A. *Uz 10. katehetskiju ljetnu školu - Varaždin 81*, u VDB 34/109(1981) str. 165-166; *Zasjedanje vijeća BKJ za katehizaciju. Katehetska ljetna škola 1983. u Šibeniku*, u VDB 36/111(1983) str. 73-74; *Katehetska ljetna škola u Zadru*, u VDB 37/112(1984) str. 122; Pero ARAČIĆ, *Dvadeset godina od Koncila i naša kateheza*, u VDSB 38/113(1985) str. 143-144; 15. *Katehetska ljetna škola - Šibenik*, u VDSB 39/114(1986) omotnica; *Program katehetske ljetne škole - Subotica*, u VDSB 40/115(1987)7-8, omotnica; Rudi PALOŠ, *Laici u evangelizaciji i katehezi. 16. Katehetska ljetna škola - Subotica*, VDSB 40/115(1987) str. 164-165; *Katehetska ljetna škola - Zadar*, u VDSB 41/116(1988)6, omotnica.

⁷⁵ Usp.: *Internacionalni misijski katehetski tjedan*, u VDB 14(1961) str. 143; *Današnja kateheza*, u VDB 14(1961) str. 164; *Sveti Otac blagoslivlje rad odgojitelja*, u VDB 16(1963) str. 67; *Katehisti. Zključci Plenarnog zasjedanja Svete Kongregacije za evangelizaciju naroda*, u VDB 23(1970) str. 179-180; Franjo GRUIĆ, *Izveštaj s Evropskog sastanka o katehizaciji*, u VDB 28/103(1975) str. 214-216; *Biskupska sinda o katehezi*, u VDB 30/105(1977) str. 170; Franjo GRUIĆ, *Radosna vijest danas. Uz Biskupsku*

6. Laici u katehezi

Pitanje laika u katehezi tek je dotaknuto u nekoliko različitih članka.⁷⁶

7. Povijest kateheze

U *Vjesniku* su i dva kratka članka o djelu i smrti poznatih kateheta/katehetičara Marijana Jelenčića i o. Stanka Weissgerbera. Makso Pelozza je predstavio pastoralno djelovanje biskupa J.J. Strossmayera, a Pero Aračić povijest pastoralnog i katehetskog djelovanja u Osijeku.⁷⁷

IV. ČETVRTO RAZDOBLJE (1990.-1997.)

Četvrto razdoblje *Vjesnika Đakovačke i Srijemske biskupije* započelo je s demokratskim promjenama i osamostaljenjem Republike Hrvatske. Uvođenje konfesionalnog vjeronauka u osnovne i srednje škole i neke druge bitne promjene u društvu i Crkvi ostavile su trag i u *Vjesniku*.

1. Evangelizacija, kateheza i društvene promjene

Novostvorena društvena situacija utječe na novi pristup evangelizaciji i katehezi. O tome svjedoče stručni članci u kojima se govori o sadašnjim previranjima u društvu i autentičnoj akciji Crkve, religioznom odgoju i katehezi, odnosu obitelji, škole i Crkve, novoj evangelizaciji, odnosu vjeronauka i vjere, ulozi intelektualaca u Crkvi i društvu. Njihovi autori su Milan Šimunović, Bono Z. Šagi, Tomislav Ivančić i Tomislav Šagi-Bunić.⁷⁸ U

sinodu o katehizaciji - Rim, listopad 1977., u VDB 30/105(1977) str. 191-194; Rajko RADIŠIĆ, *Novi podstrek katehezi u Francuskoj*, u VDB 37/112(1984) str. 209-210; IVAN PAVAO II, *Crkveno zajedništvo - svjedočenje i vjernost Saboru*, u VDSB 39/114(1986) str. 17-18, 35-39; Pero ARAČIĆ, *Mašta, zanemarena dimenzija u odgoju*, u VDSB 39/114(1986) str. 163-164; Rudi PALOŠ, *Od čega živimo - čemu umiremo. Salzburg: 36. pedagoški tjedan*, u VDSB 40/115(1987) str. 156; Salzburg: 37. *Internacionalno pedagoško zasjedanje*, u VDSB 41/116(1988) omotnica.

⁷⁶ Usp.: Čedomil ČEKADA, *Pred problemom pastoralnih vijeća*, u VDB 23(1970) str. 139-146; Bono MAZIĆ, *Jedan laik na Sinodi*, u VDB 37/112(1984) str. 31-34; Đuro HRANIĆ, *Laik "laik" u Crkvi*, u VDSB 39/114(1986) str. 185-188; Đuro GAŠPAROVIĆ, *VII. redovna sinoda biskupa*, u VDSB 40/115(1987) str. 194-196, 201.

⁷⁷ Usp.: *In piam memoriam + o. Stanko Weissgerber, DI*, u VDB 27/102(1974) str. 37; + Marijan Jelenčić, *župnik u miru*, u VDB 27/102(1974) str. 153-154; Makso PELOZZA, *Pastoralno djelovanje biskupa Strossmayera*, u VDB 19(1966) str. 132-133, 181-183, 202-203, 232-234; Pero ARAČIĆ, *Pregled pastoralnog djelovanja u Osijeku danas*, u VDSB 40/115(1987) str. 204-206, 222-224; Ivan ŠEŠO, *Katolički pokret u Osijeku*, u VDSB 40/115(1987) str. 224-225.

⁷⁸ Usp.: Milan ŠIMUNOVIĆ, *Religiozni odgoj i kateheza u sadašnjim previranjima*, u VDSB 43/117(1990) str. 148-151; ISTI, *Sadašnja previranja u društvu i autentična akcija Crkve*, u VDSB 43/117(1990) str. 191-192, 197; Bono Z. ŠAGI, *Obitelj-Crkva-škola*, u VDSB 123(1995) str. 240-243; Tomislav ŠAGI-BUNIĆ, *Uloga intelektualaca u Crkvi i društvu*, u VDSB 123(1995) str. 480; Tomislav IVANČIĆ, *Vjeronauk i vjera*, u VDSB 124(1996) str. 366-367; Bono Z. ŠAGI, *Evangelizacija javnosti u Hrvatskoj*, u VDSB 124(1996) str. 561-566.

pastoralnim naglascima nastupne poslanice biskupa Marina Srakića i njegovoj najavi biskupijske sinode mogu se nazreti načini traženja odgovora na bitna pitanja suvremenog odgoja u vjeri.⁷⁹

2. Školski vjeronauk i župna kateheza

U *Vjesniku* se mogu naći godišnji planovi *Biskupijskog pastoralnog centra* i njegove *Sekcije za katehezu i pastoral mladih*.⁸⁰ Školske godine 1991/92. postupno se uvodi katolički vjeronauk u osnovne i srednje škole u cijeloj Hrvatskoj. S namjerom da pomogne vjeroučiteljima u pripravi vjeronaučne nastave *Vjesnik* tijekom 1992. godine u rubrici *Katehetski prilog* objavljuje niz oglednih kateheza, izrađenih prema različitim metodičkim pristupima.⁸¹ Redovito u svim brojevima prati i opisuje vjeronaučna i katehetska događanja,⁸² a cijeli deveti broj 1996. godine autori Marin Srakić, Ana Pintarić, Đuro Hranić, Ljilja Vokić, Marko Jerković i drugi posvećuju školskom vjeronauku i župnoj katezezi.⁸³

⁷⁹ Usp. Marin SRAKIĆ, *Nastupna poslanica. Marin, milošću Božjom biskup dakovački i srijemski*, u VĐSB 125(1997) str. 146-148; Đuro HRANIĆ, *Biskupijskom sinodom ususret trećem tisućljeću*, u VĐSB 124(1996) str. 317; ISTI, *Pastoralni naglasci nastupne poslanice biskupa Marina Srakića*, u VĐSB 125(1997) str. 145.

⁸⁰ Usp.: Marin SRAKIĆ, *Pred novu vjeronaučnu godinu*, u VĐSB 122(1994) str. 206; HBK, *Poziv hrvatskih biskupa pred novu vjeronaučnu godinu*, u VĐSB 124(1996) str. 518; HRVATSKI BISKUPI, *Poziv hrvatskih biskupa pred novu vjeronaučnu godinu*, u VĐSB 125(1997)7-8, omotnica; Pero ARAČIĆ, *Ožvljavanje nekih zajedničkih pastoralnih aktivnosti*, u VĐSB 46/121(1993) str. 57-58; Antun JARM (priredio), *Biskupijski pastoralni program za 1994.*, u VĐSB 47/122(1994) str. 65, 240.

⁸¹ Usp.: s. Meri GOTOVAC, *Ishodište: Nove mogućnosti i nove zadaće Crkve. Kateheza: Zašto na svijetu toliko zla? Što nas to razdvaja?*, u VĐSB 45/120(1992) str. 16-19; *Ishodište: Liturgija i župna kateheza. Kateheza: Ja sam kruh života*, str. 37-39; *Ishodište: Potvrda: Sakrament Duha Svetoga. Kateheza: Darovi Duha za naše vrijeme*, str. 61-63; N.Š., *Ishodište: Sakrament pomirenja. Kateheza: Dobri Otac*, u VĐSB 45/120(1992) str. 86-88; s. Deodata KOČONDA, *Ishodište: Razvijanje sposobnosti: slušati, razgovarati, učiti, moliti. Kateheza: slušati, razgovarati, učiti, moliti*, u VĐSB 45/120(1992) str. 134-137; s. Lucila ZOVAK, *Ishodište: Odgajati, ali kako? Kateheza: Drugi me privlači - susreti*, u VĐSB 45/120(1992) str. 156-158; A.T. *Kateheza: Da obasjaš druge suncem, treba ga imati u sebi*, u VĐSB 46/121(1993) str. 172.

⁸² Usp.: Antun JARM, *Sastanak svećenika u Đakovu*, u VĐSB 46/121(1993) str. 64; Marko JERKOVIĆ, *Sekcija za katehezu i pastoral mladih*, u VĐSB 47/122(1994) str. 92; ISTI, *Školski vjeronauk i župna kateheza u novoj školskoj 1994/95. godini. Iskustva, smjernice i otvorenja traženja*, u VĐSB 122(1994) str. 126-127; Vesna KLIR, *Uloga i važnost vjeronauka u školi*, u VĐSB 122(1994)10, omotnica; (Marko JERKOVIĆ), *Školski vjeronauk i župna kateheza*, u VĐSB 123(1995) str. 38-39; s. Ignacija RIBINSKI, *Pet godina vjeronauka u školi. Kako ga doživljavaju nastavnici, roditelji i učenici?*, u VĐSB 124(1996) str. 661; Marko JERKOVIĆ objavljuje popis i adrese vjeroučitelja u sljedećim brojevima VĐSB: 122(1994) str. 270-279; 123(1995) str. 99, 560-570; 125(1997) str. 58-69.

⁸³ Usp. deveti broj VĐSB 124(1996): Marin SRAKIĆ, *Vjeronauk u školi*, str. 478; Ana PINTARIĆ, *Religiozni odgoj kao dio odgoja u nastavi hrvatskog jezika i književnosti*, str. 484-495; Ljilja VOKIĆ - Đuro HRANIĆ, *Vjeronauk oplemenjuje školstvo*, str. 498; Đuro HRANIĆ, *Ulaganje u budućnost Crkve. Okrugli stol s vjeroučiteljima*, str. 499-516; Marko JERKOVIĆ, *Na početku nove školske i katehetske godine*, str. 517-519.

3. Trajna formacija vjeroučitelja u školi i kateheta u župi

Vjeroučitelji laici završili su četvorogodišnji katehetski studij na *Institutu za teološku kulturu* pri *Teologiji Đakovo*, te 1997. godine svoj studij i vjeroučiteljski rad okrunili hodočašćem u Rim.⁸⁴ Đakovačka i srijemska biskupija brine o trajnoj formaciji svih svećenika, redovnica, redovnika, vjeroučitelja laika i kateheta u školi i župi o čemu svjedoči i sam *Vjesnik*.⁸⁵ U njemu možemo naći izvještaje o biskupijskim semestralnim i regionalnim katehetskim skupovima,⁸⁶ o važnoj *Katehetskoj ljetnoj školi* održanoj u Đakovu 1990. godine,⁸⁷ a cijeli šesti broj 1997. godine posvećen je razmišljanju o pastoralno-katehetskom poslanju redovnica u današnjem vremenu (s. Hijacinta Hoblaj, Bono Z. Šagi, Đuro Hrančić).⁸⁸

4. Laici i kateheza

Devedesetih godina *Vjesnik* svojim člancima doprinosi razmišljanju o laicima i traženju njihovog mjesta u Crkvi i društvu u novim okolnostima, što se posebno može vidjeti u brojevima posvećenim sljedećim temama: dostojanstvo i poslanje žene (9/1995.), župna pastoralna vijeća (5/1996.), kateheza i školski vjeronauk (9/1996.), vizije, modeli i izazovi pastoralnog djelovanja Crkve u Hrvata (10/1996.), timski pastoralni rad (6/1997.). Promišljanju o mjestu laika u Crkvi svoj doprinos pruža i niz članaka objavljenih u drugim brojevima.⁸⁹

⁸⁴ Usp.: Antun JARM, *Završene 4 godine Instituta za teološku kulturu*, u VĐSB 124(1996) str. 468; Zdravka ČURČIĆ - Lidija DOMORAD - Sanja MATOŠEVIĆ, *Vjeroučitelji u Rimu*, u VĐSB 125(1997)5, omotnica.

⁸⁵ Usp.: s. Beata PRKAČIN, *Formacija vjeroučitelja*, u VĐSB 123(1995) str. 245-247.

⁸⁶ Usp.: Antun JARM, *Kateheza danas i sutra. Đakovo: Seminar za vjeroučitelje*, u VĐSB 44/119(1991) str. 96-97; BPC - SEKCIJA ZA KATEHEZU I PASTORAL MLADIH, *Sakramenti pomirenja i euhanistije u životu učenika osnovne škole*, u VĐSB 124(1996)9, omotnica; s. Deodata KOČONDA, *Dvodnevni seminar za vjeroučitelje u Đakovu*, u VĐSB 124(1996) str. 650-657; Lidija DOMORAD - Sanja MATOŠEVIĆ, *Sekte u našoj svakidašnjici. Seminar za vjeroučitelje*, u VĐSB 125(1997) str. 429; Tatjana PILJANOVIĆ, *Vjeroučitelji - vrijedni suradnici*, u VĐSB 125(1997) str. 501; Tonka ODOBAŠIĆ, *Ozbiljno i konstruktivno. Regionalni katehetski stručni skup u Slavskom Brodu*, u VĐSB 125(1997) str. 793-794.

⁸⁷ Usp.: STALNI ODBOR KLJŠ, *Katehetska ljetna škola - Đakovo 1990. Naša kateheza i aktualne društvene promjene*, u VĐSB 43/117(1990)6, omotnica; 18. *Katehetska ljetna škola - Đakovo '90. Pozdravni govor mons. dr. Ćirila Kosa, biskupa, predsjednika KV BKJ*, u VĐSB 43/117(1990) str. 147-148; Antun JARM, *18. KLJŠ Đakovo '90 - Pregled*, u VĐSB 43/117(1990) str. 151; Marin SRAKIĆ, *KLJŠ '90: Završna riječ biskupa Marina Srakića*, u VĐSB 43/117(1990) str. 152.

⁸⁸ Usp.: *Pastoralne ponude sestara sv. Križa u Đakovu*, u VĐSB 124(1996) str. 751; Antun JARM, *Novi vrtić sestara sv. Križa u Đakovu*, u VĐSB 125(1997) str. 426; s. Hijacinta HOBLAJ, *Školski vjeronauk, župna katehizacija i redovnice*, u VĐSB 125(1997) str. 599-600; Bono Z. ŠAGI, *Redovnice u župskom pastoralu*, u VĐSB 125(1997) str. 604-607; Đuro HRANIĆ, *Stvaralačka vjernost*, u VĐSB 125(1997) str. 619-638.

⁸⁹ Usp.: Bono Z. ŠAGI, *Laici/laikat i laičnost - svjetovna dimenzija Crkve*, u VĐSB 121(1993) str. 5-8; Nikola DOGAN, *Poslanje laika u Crkvi*, u VĐSB 123(1995) str. 34-38; Tomislav IVANČIĆ, *Laici, nada i briga*, u VĐSB 123(1995) str. 191; ISTI, *Odgovaj laika u župi*, u isto, str. 298; ISTI, *Izobrazba laika*

Nalazimo članke o formiranju i djelovanju vjernika laika u školskom vjeronauku, njihovom jačem i boljem uključivanju u crkveni i društveni život, te razgovor za okruglim stolom o njihovom pastoralu.⁹⁰ *Vjesnik* donosi razmišljanja i zaključke sjednica *Prezbiterijalnog vijeća* i seminara posvećenih pokretima, udruženjima, suradničkim odnosima i crkvenim službama u Crkvi.⁹¹ Biskup Ćiril Kos i pomoćni biskup dr. Marin Srakić donijeli su 1991. godine odluku o studiju vjernika-laika s bogoslovima na Teologiji u Đakovu.⁹² U *Vjesniku* možemo naći sve izvještaje o radu sa studentima laicima, kao i bogoslovima, njihovim duhovnim obnovama i izvanstudijskim aktivnostima,⁹³ te o redovitim dijaloškim susretima s g. biskupima.⁹⁴

5. Kateheza životnih dobi

Pastoralu obitelji je u *Vjesniku* posvećeno dosta prostora. Ovdje spominjemo samo par članaka u kojima se govori o **obiteljskoj katehezi**.⁹⁵ **Krsnom pastoralu i katehezi** posvećen je peti broj *Vjesnika* 1997. godine (Marin Srakić, Đuro Hranić, Ivan Šaško, Jože Goličnik).⁹⁶ I u drugim brojevima možemo naći članaka o istoj temi (Zvonko Pažin, Tomislav Ivančić i

u župi, u isto, str. 369; ISTI, *Duhovna opremljenost laika u župi*, u isto, str. 433; ISTI, *Župnik živi za laika*, u isto, str. 479; ISTI, *Svećenik i laika - suradnici ili suparnici*, u isto, str. 543.

⁹⁰ Usp.: Ante MRVELJ, *Formiranje i djelovanje vjernika laika u vjeronaučnom radu u školi*, u VĐSB 124(1996) str. 479-483; Đuro HRANIĆ, *Kultura dijaloga u Crkvi*, u VĐSB 124(1996) str. 269; ISTI, *Timski pastoralni rad*, u VĐSB 125(1997) str. 353; ISTI, *Zajedništvo u pastoralu. Okrugli stol sa svećenicima*, u VĐSB 125(1997) str. 387-393.

⁹¹ Usp.: Đuro HRANIĆ - Nikola ŠKALABRIN, *Pokreti i udruženja u Crkvi*, u VĐSB 123(1995) str. 205-216; Mario SPAJIĆ, *O službama u Crkvi. Seminar za svećenike Đakovačke i srijemske biskupije*, u VĐSB 124(1996) str. 381; Marin SRAKIĆ, *Različite službe u Crkvi*, u VĐSB 124(1996) str. 382; Nikola DOGAN, *Službe u Crkvi*, u VĐSB 124(1996) 383-388; Marijan GALEKOVIĆ, *Krik za župu. Razmišljanja jednog vjernika laika*, u VĐSB 125(1997) str. 543-546; Stjepan BELOBRAJDIĆ, *Župnik i ostali suradnici*, u VĐSB 125(1997) str. 788-789; s. Beata PRKAČIN, *Crkva i vjeroučitelji laici*, u VĐSB 123(1995) str. 84.

⁹² Usp. Ćiril KOS i Marin SRAKIĆ, *Odluka o studiju vjernika-laika na VBSĐ Đakovo*, u VĐSB 44/119(1991) str. 136.

⁹³ Usp. sljedeće brojeve VĐSB: 122(1994) str. 182-183; 48/123(1995) str. 382, 442-444; 48/123(1995)12 omotnica; 124(1996)11 omotnica, str. 754.

⁹⁴ Usp. sljedeće brojeve VĐSB: 47/122(1994) str. 15-17; 123(1995) str. 40-43, 217; 124(1996) str. 469; 125(1997) str. 274-275, 498-499.

⁹⁵ Usp.: Antun JARM, Marija ZORKIĆ, Đuro HRANIĆ, *Susret roditelja djece s teškoćama u razvoju*, u VĐSB 122(1994) str. 175-178; Đuro HRANIĆ, *Obitelj u Hrvatskoj - Stanje i perspektive*, u VĐSB 122(1994)11, omotnica; Andreja BRAJŠA-ŽGANEC, *Obitelj, mladi i socijalna podrška danas*, u VĐSB 125(1997) str. 746-748.

⁹⁶ Usp. peti broj VĐSB 125(1997): Đuro HRANIĆ, *KR(I)ST i pastoral slavlja krštenja*, str. 281; Marin SRAKIĆ, *Krštenje - događaj koji mijenja život*, str. 282; Ivan ŠAŠKO, *Hoditi s Kristom u novosti života. Krist - vjera - krštenje*, str. 293-298; Jože GOLIČNIK, *Krsni pastoral i kateheza nekoć i danas*, str. 309-311; Đuro HRANIĆ, *Sukob prakse ili razulaženje u teološkom pristupu? Okrugli stol o pastoralu slavlja krštenja*, str. 315-323.

drugi).⁹⁷ Ni u ovom razdoblju ne nalazimo stručne članke o **katezi prvopričesnika**, već samo određene prijedloge za prvopričesnička liturgijska slavlja.⁹⁸ **Župna katezeza potvrđenika** obrađena je u drugom broju 1997. godine (Marko Jerković, s. Valentina Mandarić, Ivan Šaško, Đuro Hranić, Josip Prološćić, Mario Spajić),⁹⁹ u ostalim godištima možemo naći modele liturgijskog slavlja sakramenta potvrde (Marin Srakić, Zvonko Pažin, Boško Rimac)¹⁰⁰ i svake se godine objavljuju okružnice o vremenu njegovog slavlja u pojedinim župama.¹⁰¹ Piše se i o **preostalim oblicima župne katezeze**, kao što su rad s ministrantima i smotre dječjih zborova.¹⁰²

Katezi mladih *Vjesnik* u ovom razdoblju posvećuje puno prostora. Cijeli deseti broj 1995. posvećen je pastoralu mladih (Marin Srakić, Đuro Hranić, Gordan Črpić, Zvonko Pažin, Mirko Novak, Stjepan Belobrajdić).¹⁰³ Najavljivani su nacionalni susreti mladih (Marija Bistrica, 1990., Split, 1991.).¹⁰⁴

⁹⁷ Usp.: Zvonko PAŽIN, *Prekršna katezeza i liturgija*, u VĐSB 44/119(1991) str. 19; Tomislav IVANČIĆ, *Sakramentalizacija ili dijeljenje sakramenata*, u VĐSB 124(1996) str. 300.

⁹⁸ Usp.: G. WEBER - Z. PAŽIN, *Pokorničko bogoslužje za prvopričesnike*, u VĐSB 45/120 (1992) str. 43; Zvonko PAŽIN, *Primanje među kandidatima za prvu pričest*, u VĐSB 46/121(1993) str. 245; ISTI, *Obnova krsnih zavjeta za prvopričesnike*, u VĐSB 122(1994) str. 83; ISTI, *Pokorničko bogoslužje s djecom i mladima*, u VĐSB 123(1995) str. 120-122; L. DOMORAD, K. ĐAKOVIĆ, I. STIPIĆ, F. ZOVKO, *Slavlje prve pričesti*, u VĐSB 121(1993) str. 221; Antun JARM, *Uniformirani prvopričesnici?*, u VĐSB 123(1995) str. 381; s. Deodata KOČONDA, *Prva pričest u znaku pčele*, u VĐSB 124(1996) str. 313-314; s. Ignacija RIBINSKI - Ivan LENIĆ, *Pokorničko bogoslužje za roditelje prvopričesnika*, u VĐSB 125(1997) str. 199-200; ISTI, *Prvopričesničko slavlje*, u VĐSB 125(1997) str. 266.

⁹⁹ Usp. članke objavljene u drugom broju VĐSB 125(1997): Đuro HRANIĆ, *Pastoral sakramenta potvrde*, str. 73; Marko JERKOVIĆ, *Zašto idem na krizmu*, str. 77-79; ISTI, *Zadaće župne zajednice i kateheta u pripravi na sakrament potvrde*, str. 95-98; ISTI, *Sudjelovanje roditelja u pripravi na sakrament potvrde*, str. 107-110; s. Valentina MANDARIĆ, *Katezeza za predadolescente (krizmanike)*, str. 99-102; ISTI, *"A vi, što vi kažete, tko sam ja?"*, str. 102-104; ISTI, *"Živjeti po Duhu"*, str. 104-106; Zvonko PAŽIN, *Bogoslužje s krizmenicima*, str. 111; Mario SPAJIĆ, *Vjeronaučna priprava krizmanika*, str. 112.

¹⁰⁰ Usp. Zvonko PAŽIN, *Slavlje sakramenta potvrde*, u VĐSB 45/120(1992) str. 67; Zvonko PAŽIN - Boško RIMAC, *Slavlje sakramenta potvrde*, u VĐSB 123(1995) str. 126; Marin SRAKIĆ - Antun JARM, *Krizma nije samo krizma*, u VĐSB 123(1995) str. 192-194.

¹⁰¹ Usp. okružnice biskupa Ćirila KOSA objavljene u VĐSB: 123(1995) str. 98, 155-156, 556; 124(1996) str. 198; 125(1997) str. 139.

¹⁰² Usp. s. Hijacinta HOBLAJ, *Susreti - Slav. Brod. Zlatna harfa*, u VĐSB 43/117(1990) str. 113-114; Ivan LENIĆ, *Primanje ministranata u župnoj zajednici*, u VĐSB 125(1997) str. 267; Darko TOT, *Prvi susret ministranata*, u VĐSB 125(1997) str. 718; Stjepan PODBOJ, *Susreti ministranata*, u VĐSB 125(1997) str. 795.

¹⁰³ Usp. članke objavljene u desetom broju VĐSB 123(1995): Đuro HRANIĆ, *Pastoral mladih ili pastoral za mlade? Ili ni jedno ni drugo!*, str. 457; Marin SRAKIĆ, *Mladi - tražitelji istine*, str. 458; Gordan ČRPIĆ, *Religijske tendencija srednjoškolske omladine*, str. 459-471; Zvonko PAŽIN, *Bogoslužje s mladima*, str. 472; Mirko NOVAK, *Razmišljanje o pastoralnom radu s mladeži*, str. 473-474; Stjepan BELOBRAJDIĆ, *Ne vjerujem da ne znamo, nego...*, str. 475. Usp.: s. Valentina MANDARIĆ, *Pred-adolescencija - zanemareno životno razdoblje*, u VĐSB 125(1997) str. 90-94; Gordan ČRPIĆ, *Bližnji u perspektivi srednjoškolaca*, u VĐSB 125(1997) str. 458-463, 557-563.

¹⁰⁴ Usp.: Slobodan ŠTAMBUK, *Uskrsni susret mladih*, u VĐSB 43/117(1990) str. 58; Kard. Franjo

Biskupijski susreti mladih (Slav. Brod, 1991.,¹⁰⁵ Bizovac, 1993.,¹⁰⁶ Đakovo, 1994.,¹⁰⁷ Vinkovci, 1996.¹⁰⁸) su isto tako najavljeni, posebno opisani, objavljena su i na njima održana predavanja (Ćiril Kos, Marin Srakić, Nikola Dogan, Stjepan Baloban, Đuro Hranić, Pero Aračić, Josip Bernatović, Ivica Pažin, Marko Jerković, s. Valentina Mandarić). U jesen 1995. godine biskupijski susret mladih nije se mogao održati u Vinkovcima zbog ratnih opasnosti. Ekipa studenata Teologije u Đakovu i vjeroučitelja pripremila je dvadeset i jednu katehezu za mlade na temu vinkovačkog neodržanog susreta *Ne boj se!* i objavila u *Vjesniku*.¹⁰⁹ U njemu se nalaze i izvještaji o susretima

KUHARIĆ, *S Kristom u budućnost*, u VĐSB 43/117(1990) str. 103-106; O neodržanom nacionalnom susretu mladih u Splitu (11.-12. svibnja 1991.) u VĐSB 44/119(1991) nalazimo obavijesti na omotnicama u broju 2 i 5; HBK - VIJEĆE ZA LAIKE, *Hodočašće europske mladeži. Loretto, 6.-10. rujna 1995.*, u VĐSB 123(1995) str. 383.

¹⁰⁵ Usp. Marko JERKOVIĆ, *Susret mladih vjernika Đakovačke i srijemske biskupije - Slavonski Brod '91*, u VĐSB 44/119(1991)7-8, omotnica.

¹⁰⁶ Usp. *Susret mladih i festival duhovnog songa, poezije i proze. Bizovac, 12. rujna 1993.*, u VĐSB 45/120(1992) str. 153; *Propovijed biskupa Ćirila Kosa na Susretu mladih u Bizovcu, 12. rujna 1993.*, u VĐSB 46/121(1993) str. 192-193; *Život J.J. Strossmayera u stripu. Evo dolazim*, u VĐSB 46/121(1993) str. 191 i 193.

¹⁰⁷ Usp.: BISKUPIJSKI PASTORALNI CENTAR, *6. susret mladih i festival duhovnog songa, poezije i proze, u Đakovu, 8. listopada 1994. na temu "Obitelj? Ja sam za!"*, u VĐSB 47/122(1994) obavijest tiskana na omotnicama brojeva 5,6,7-8,9; Održana predavanja objavljena su u jedanaestom broju VĐSB 47/122(1994); Stjepan BALOBAN, *Mladi čovjek pred realnošću i izazovima novoga*, str. 291-293; Nikola DOGAN, *Je li u odgoju nužan sukob mladih i starih*, str. 294-297; Đuro HRANIĆ, *U traženju obiteljske topline - čovjek slika Božja*, str. 297-300; Josip PROLOŠČIĆ, *Susret mladih '94*, omotnica.

¹⁰⁸ Usp.: BISKUPIJSKI PASTORALNI CENTAR - SEKCIJA ZA KATEHEZU I PASTORAL MLADIH, *7. susret mladih i festival duhovnih skladbi, poezije i proze u Vinovcima, 11. svibnja 1996. na temu "Dodi i vidi"*, u VĐSB 124(1996)3, omotnica; Marija MADŽAREVIĆ, *Održan 7. susret mladih u Vinkovcima*, u VĐSB 124(1996) str. 392. *Predavanja održana 11. svibnja 1996. na Susretu mladih u Vinkovcima objavljena su u desetom broju VĐSB 124(1996)*: Ivica PAŽIN, *Susret poziva i odgovora u mladom čovjeku*, str. 577-579; Pero ARAČIĆ, *Crkvo, trebaš li me?*, str. 583-585; ISTI, *Pet minuta za prijateljevo pismo*, str. 586; Josip BERNATOVIĆ, *Dinamika osobnog ostvarenja*, str. 580-583.

¹⁰⁹ Sedmi susret mladih i festival duhovnih skladbi, poezije i proze trebao se održati u Vinkovcima 16. rujna 1995. na temu *Ne boj se!*. Usp. članke i obavijesti objavljujane u VĐSB 123(1995): Marin SRAKIĆ, *Mladi za mlade*, str. 24; Marko JERKOVIĆ, *7. susret mladih i festival duhovnog songa, poezije i proze, rujna 1995.*, str. 24; Josip PROLOŠČIĆ, *Uz susret mladih '95*, str. 379-380; BISKUPIJSKI PASTORALNI CENTAR - SEKCIJA ZA KATEHEZU I PASTORAL MLADIH, *Godišnji susret mladih - Vinkovci '95 - otkazan. Župska okupljanja mladih ostaju*, omotnica u broju 9; Ivica PAŽIN, *Vjera je naša pobjeda* (pripremljeno predavanje za susret), str. 477-478.

Kateheze koje su pripravili studenti teologije i vjeroučitelji na temu *Ne boj se!* objavljene su u prvih šest brojeva VĐSB 123(1995) kao ponuda za župne susrete mladih: Josip PROLOŠČIĆ, *Bojimo se*, str. 25-26; Snježana MAJDANDŽIĆ, *Čovječe, mogu li ti vjerovati*, str. 26-27; Mario SPAJIĆ - Tadija CRNJAK, *Roditelji i ja*, str. 27-28; Sabina KIŠ - Marija MADŽAREVIĆ, *Svakim danom bivam stariji*, str. 29-30; Josip PROLOŠČIĆ, *Naša prošlost*, str. 88-89; Krunoslava KUJAVEC, *Otok u otočju*, str. 89-90; Vanesa ĐURAKIĆ, *Seksualnost: sukob u meni*, str. 90-92; Tonka ODOBAŠIĆ, *Otvori oči i kreni*, str. 92-93; Marija MADŽAREVIĆ - Sabina KIŠ, *Zaljubljeni u ljubav*, str. 136-138; Dražen KUŠEN, *Ima li vrijednosti u običnome*, str. 138-139; Jadranka ČIČAK - Mirjana EĆIMOVIĆ, *Što će drugi reći o meni*, str. 139-141; Marija MATOKOVIĆ, *Smrt: kraj ili početak*, str. 141-142; Mario

mladih održanim u srijemskom dijelu biskupije (Petrovaradin i Zemun, 1996., Srijemska Mitrovica, 1997.).¹¹⁰

U nekoliko članaka su obrađena određena pitanja **kateheze odraslih**: vjerska formacija odraslih, novopridošli u Crkvu i duhovna obnova, katekumenat i pastoral odraslih (Pero Aračić, Bono Z. Šagi, Zvonko Pažin, Robert Farkaš).¹¹¹

6. Masovni i grupni mediji i kateheza

Na pitanje kakav je odnos masovnih i grupnih medija i kateheze *Vjesnik* pokušava odgovoriti u četvrtom broju 1995. godine (Marin Srakić, Bono Z. Šagi, Danijel Labaš Jr., Ernest Henau, Jakov Jukić, Zdenko T. Tenšek, Suzana Vrhovski, Zvonko Pažin)¹¹² i trećem broju 1997. godine (Marin Srakić, Danijel Labaš, Vine Mihaljević, Ivan Zirdum, Mirko Mihalj, Ivan Miklenić, Mirko Novak, Đuro Hrančić)¹¹³ objavljujući stručna razmišljanja i određena iskustva

KOVAČ - Đurica PERKOVIĆ, *Strah od budućnosti*, str. 197-198; Krunoslava KUJAVEC - Vanesa ĐURAKIĆ, *Bijah slijep, a sada vidim*, str. 198-199; Josipa DOMAČINOVIĆ, *Patnja i križ dio su svakodnevnice*, str. 199-200; Ivica PAŽIN, *Putokazi prema svetosti - strah od nepoznatih putova*, str. 200-201; Krunoslav BORAS, *Gospodine, jao pogibosmo*, str. 255-256; Ivica PAŽIN, *"A ovo je sredstvo pobjede, naša vjera" (1 Iv 5,4)*, str. 304-306; Ivan LENIĆ, *Nada - pokretač čovjekova bića*, str. 306-308; Ivica ČATIĆ, *Savršena ljubav izgoni strah*, str. 308-310; Ivica ŠOLA, *Ne bojte se*, str. 310-312.

Objavljeno je još nekoliko kateheza za mlade u VDSB 125(1997) godine: s. Kata ZADRO, *Tri molitvena susreta s mladima*, str. 264-265; Tonka ODOBAŠIĆ, *Vjerujem - Isus je Sin Božji*, str. 327-328; ISTI, *Nemamo ovdje trajnog grada*, str. 453-455.

¹¹⁰ Usp.: Davor JURČIĆ, *Susret mladih u Petrovaradinu*, u VDSB 124(1996) str. 393; Đuro HRANIĆ, *Susret mladih u Zemunu - "Zajedno u budućnosti"*, u VDSB 124(1996) str. 755; Darko TOT, *Četvrti susret mladih vjernika Srijema*, u VDSB 125(1997) str. 489.

¹¹¹ Usp.: Pero ARAČIĆ, *Vjerska formacija odraslih*, u VDSB 44/119(1991) str. 129-130; Zvonko PAŽIN, *Katekumenat u osječkom dekanatu 1989.-1991.*, u VDSB 46/121(1993) str. 19-20; Robert FARKAŠ, *Pastoral odraslih - bojazni i nade*, u VDSB 122(1994) str. 319; Zvonko PAŽIN, *Katekumenat u osječkom dekanatu*, u VDSB 123(1995) str. 266; ISTI, *Perspektive katekumenata. U svjetlu negdašnjih i sadašnjih iskustava*, u VDSB 125(1997) str. 302-308; Bono Z. ŠAGI, *Novopridošli u Crkvu i duhovna obnova*, u VDSB 125(1997) str. 299-301.

¹¹² Usp. članke objavljene u VDSB 123(1995): Marin SRAKIĆ, *Mass-media i Crkva*, str. 162; Bono Z. ŠAGI, *Okolnosti novoga vremena. Svijet u kojem dominiraju obavijesna sredstva*, str. 163-166; Danijel LABAŠ Jr., *Mogućnosti i problemi Crkve u masovnim medijima*, str. 167-172; Ernes HENAU, *Tko govori u ime Katoličke crkve o medijima*, str. 173-176; Jakov JUKIĆ, *Sociologija religije u obavijesnim sredstvima*, str. 177-182; Zdenko T. TENŠEK, *Teologija i antropologija "Communio et progressio" i "Aetatis novae"*, 183-185; Suzana VRHOVSKI, *Mediji na području Hrvatske biskupske konferencije*, str. 185-186; Zvonko PAŽIN, *Pastoralne i liturgijske smjernice za televizijski prijenos mise*, str. 187; Antun JARM, *Izviješćivanje iz vjerskog i crkvenog života*, str. 188-189.

¹¹³ Usp. članke objavljene u VDSB 125(1997): Marin SRAKIĆ, *Pročitaj i daj drugome!*, str. 149; Danijel LABAŠ Jr., *Pastoral i mediji. Naznake nekih zadaća*, str. 150-154; Vine MIHALJEVIĆ, *Vjerski tisak*, str. 155-158; Ivan ZIDRUM, *Pisana riječ u službi pastorala*, str. 159-161; ISTI, *Knjižnica "U pravi trenutak"*, str. 178-179; Mirko MIHALJ, *Pastoral vjerskog novinstva. Zapuštenost prijevoznih sredstava božanske novosti*, str. 162-165; Ivan MIKLENIĆ, *Koliko znači vjerski tisak u našem pastoralu?*, str. 166-168; Mirko NOVAK, *Uloga župnog lista u izgradnji župne zajednice*, str. 169-171; Đuro HRANIĆ, *Pastoral vjerskim tiskom. Okrugli stol*, str. 172-176; *Hrvatski katolički radio*, str. 177.

upotrebe različitih masovnih i grupnih medija u pastoralu i katehezi. I u ostalim brojevima VĐSB možemo naći još teoretskih i praktičnih članaka o njima. Posebnu pažnju zaslužuje devet članaka Josipa Korena objavljenih 1997. pod naslovom *Audiovizualna sredstva za rad u skupinama - u nastavi vjeronauka i u katehezi*, kojima se vjeroučitelji i katehete mogu pomoći u praktičnom radu.¹¹⁴

7. Liturgijska kateheza

O liturgijskoj katehezi objavljeno je nekoliko članaka¹¹⁵ i više modela različitih liturgijskih slavlja za djecu i mlade¹¹⁶ (Zvonko Pažin, Ivan Jurić, Josip Prološćić - Florijan Kvetek i ostali vjeroučitelji-katehete).

8. Biblija i kateheza

Ne ulazeći u cjelovitu analizu biblijskih tekstova objavljenih u *Vjesniku* spomenut ćemo samo one članke koji govore o praktičnom radu s Biblijom u katehezi, biblijskim sadržajima u dječjem likovnom izražavanju, biblijskim temeljima katehizacije.¹¹⁷ Cijeli šesti broj 1996. godine je posvećen metodama rada s Biblijom, korisnim za školski vjeronauk i župnu katehezu (Marin Srakić, Đuro Hranić, Marko Tomić, Nikola Hohnjec, Ivan Dugandžić, Jakob Sint, Szolt Baltasar, Ivan Šporčić).¹¹⁸

¹¹⁴ Usp. H. DANNER - Z. PAŽIN, *Djeca i televizija*, u VĐSB 44/119(1991)7-8, posebni prilog; Vine MIHALJEVIĆ, *Audiovizualni mediji u katehezi*, u VĐSB 124(1996) str. 496-497; Josip KOREN, *Audio-vizualna sredstva za rad u skupinama - u nastavi vjeronauka i u katehezi*, u VĐSB 125(1997) str. 42-43; 122-125; 182-185; 236-240; 331-335; 396-399; 464-466; 564-567; 697-700.

¹¹⁵ Usp.: Zvonko PAŽIN, *Liturgija u katehezi*, u VĐSB 43/117(1990) str. 163; Ivan JURIC, *Crkvena pjesma kao kateheza*, u VĐSB 44/119(1991) str. 143-145; Josip PROLOŠĆIĆ - Florijan KVETEK, *Direktorij o misama s djecom*, u VĐSB 45/120(1992) str. 154-155; Zvonko PAŽIN, *Školsko bogoslužje*, u VĐSB 122(1994) str. 112; ISTI, *Molitveni stavovi*, u VĐSB 125(1997) str. 394-395.

¹¹⁶ Usp.: Krunoslava KUJAVEC - Snježana MAJDANDŽIĆ, "Dječja polnočka", u VĐSB 123(1995) str. 551-552; Ivan LENIĆ, *Godišnji blagoslov školske ustanove*, u VĐSB 123(1995) str. 613; s. Meri GOTOVAC - Fabijan SVALINA, *Godišnji blagoslov škole*, u VĐSB 124(1996) str. 743-744; s. Ignacija RIBINSKI, *Misno slavlje na početku školske godine*, u VĐSB 124(1996) str. 459; ISTI, *Sveta misa na kraju školske godine*, u VĐSB 125(1997) str. 336; s. Deodata KOČONDA, *Euharistijsko slavlje na početku školske godine*, u VĐSB 125(1997) str. 470-471; Ivanka i Anton PERANIĆ, *Katehetska nedjelja u župnoj zajednici*, u VĐSB 472-473.

¹¹⁷ Usp.: Đakovo: *Seminar za liturgijske čitače*, u VĐSB 43/117(1990)3, omotnica; Marko TOMIĆ, *Praktični rad s Biblijom*, u VĐSB 44/119(1991) str. 14-16; 35-37; 48; 73-75; 94-95; 115-116; 146-148; Antun JARM, *Seminar za liturgijske čitače*, u VĐSB 44/119(1991) str. 75; Marijan JAKUBIN, *Biblijski sadržaji u dječjem likovnom izražavanju*, u VĐSB 124(1996) str. 252-254; BISKUPSKA KOMISIJA ZA NAUK VJERE I KATEHEZU PRI BISKUPSKOJ KONFERENCIJI ITALIJE, *Pastoralna nota: Biblija u životu Crkve*, u VĐSB 124(1996) str. 716-725.

¹¹⁸ Usp. biblijske članke objavljene u šestom broju VĐSB 124(1996): Đuro HRANIĆ, *Biblijski pastoral*, str. 333; Marin SRAKIĆ, *Biblija u svećeničkim i vjerničkim rukama*, str. 334; Marko TOMIĆ, *Praktični rad s Biblijom*, str. 335-336; Nikola HOHNJEC, *Pastoralni rad s Biblijom*, 336-342; Ivan DUGANČIĆ, *Strukturalna analiza biblijskog teksta*, str. 343-345; Jakob SINT, *Dramska i*

9. Povijest kateheze

U zadnjem razdoblju *Vjesnika* nalazimo nekoliko dobrih članaka putem kojih možemo upoznati pojedine katehete, katehete, povijesni razvoj školskog vjeronauka i župne kateheze, katekizme, prosvjetne djelatnostima Crkve i njenih društava, te školovanje vjeroučitelja (Marin Sračić, Josip Antolović, Robert Farkaš, Ivan Šešo, Josip Kalmar).¹¹⁹

ZAKLJUČAK

Glasnik/Vjesnik je uvijek bio časopis za pastoralnu orijentaciju u kojem su teoretski i praktično obrađivana različita katehetska pitanja. Kroz 125 godina građen je most između katehetske teorije i prakse, nekad bolje, a nekad lošije. Društveno-politički odnosi pojedinog razdoblja utjecali su na konkretni život Crkve, evangelizaciju, katehezu životnih dobi, vjeronauka u školi, školovanje vjeroučitelja i kateheta, angažman vjernika laika, upotrebu masovnih i grupnih medija, liturgijsku i biblijsku katehezu. Analiza svih ovdje sabranih katehetskih priloga trebala bi nam pomoći u ispravnijem pristupu najrazličitijim oblicima kateheze. *Vjesnik* je ponovno posebno bogat katehetskim teoretskim i praktičnim priložima. Studij povijesti naše kateheze i traženje novih suvremenih katehetskih putova neka i dalje budu među *Vjesnikovim* prioritetnim temama.

psihodramska sredstva u radu s Biblijom, str. 346-347; Szolt BALTASAR, *Sinoptičko čitanje Biblije*, str. 348-350; Kotolin BALTASAR, *Tekstovno - analitička metoda*, str. 351; Ivan ŠPORČIĆ, *Vjeroučitelj i Biblija*, str. 352-355.

Usp.: Marin SRAKIĆ, *Biskup Bäuerlein na biskupskim konferencijama*, u VĐSB 44/119(1991) str. 157-158; Josip ANTOLOVIĆ, *Katekizmi i katehizacija u Đakovačkoj i srijemskoj biskupiji u XVIII. i XIX. stoljeću*, u VĐSB 44/119(1991) str. 11-12, 167-172; Robert FARKAŠ, *Prosvjetna djelatnost Crkve u Osijeku u 17. i 18. stoljeću*, u VĐSB 46/121(1993) str. 205-207; Marin SRAKIĆ, *Od "Lyceum episcopale" do Teologije u Đakovu*, u VĐSB 122(1994) str. 364-368; Ivan ŠEŠO, *Prosvjetiteljska uloga Crkve kroz gimnazijsko školovanje u Osijeku*, u VĐSB 123(1995)11, omotnica; Josip KALMAR, *Djelatnost Zbora duhovne mladeži đakovačke 1841.-1956. godine*, u VĐSB 124(1996) str. 310-312, 369-372, 448-452.